

Asia: SYKE/2024/188

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulipuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Johdanto

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Luonnonvarakeskukselta (Luke) lausuntoa Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Eystrasalt-merituulivoima-alueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja lupahakemuksesta. Selkämerellä sijaitsevalle hankealueelle on suunniteltu enimmillään 286 tuulivoimalaa ja hankealueen pinta-ala on 949 neliökilometriä. Palautteessa tulisi keskittyä näkemyksiin hankkeen todennäköisesti merkittävistä rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista Suomen kannalta. Luke ottaa lausunnossaan kantaa vain omaan toimialaansa liittyviin asioihin.

Lausunto

Ruotsin talousvyöhykkeellä sijaitseva ympäröivää merialuetta huomattavasti matalampi Eystrasaltin hankealue ei ole tärkeä kalastusalue, mutta sen ympärillä olevat alueet ovat tärkeitä silakan pyyntialueita sekä ruotsalaisille että suomalaisille troolialuksille. Arviointiselostuksessa todetaan, että kaupallisten kalastajien mukaan Eystrasaltin alue olisi tärkeä silakan kutualue. Alueella esiintyy jonkin verran myös alle 20 metrin syvyisiä kovapohjaisia alueita, joilla kartoitusten mukaan esiintyy ruskolevää. Juuri nämä hankealueen matalimmat osat voisivat olla tärkeitä kutupaikkoja Selkämeren syyskutuiselle silakalle, jonka yleisesti Itämerellä tiedetään kutevan ulompana merellä kuin kevätkutuisen silakan. Tällä hetkellä syyskuisen silakan merkitystä tai osuutta Selkämeren silakkakannoissa ja -saaliissa ei tunneta. Selkämeren silakkakannan geneettistä rakennetta käsittelevä tutkimus on Ruotsissa vasta käynnistynyt. Luke katsookin, että kalastajilta saatuun tietoon tulisi suhtautua vakavasti ja hankealueen matalimpien kohtien merkitys silakan kutualueena tulisi huolellisesti kartoittaa esimerkiksi säännöllisin väliajoin tehtävillä sukelluksilla tai muulla luotettavalla menetelmällä. Asian tärkeyttä lisää se, että Eystrasaltin lisäksi Selkämeren

avomerialueella on vain pari muuta laajempaa alle 20 metrin syvyyteen ulottuvaa matalikkoaluetta, jotka kaikki sijaitsevat Ruotsin talousvyöhykkeellä.

Arviointiselostuksessa todetaan, että hankealueen kautta tai sen lähistöllä kulkee merkittäviä määriä lähinnä kuikkia, laulujoutsenia ja hanhia. Alueella liikkuu myös selkälokkeja. On epätodennäköistä, että pelkästään Eyrasaltin tuulivoima-alueen toteutumisesta aiheutuisi havaittavia Suomen puolelle ulottuvia linnustovaikutuksia. Selkämerelle on suunnitteilla useita suuria tuulivoimala-alueita sekä Ruotsin että Suomen merialueelle. Jos useita hankkeita toteutuu, niiden yhteisvaikutukset etenkin alueen läpi muuttaviin lintuihin voivat pahimmillaan osoittautua joidenkin lajien kohdalla merkittäviksi. Yhteisvaikutuksia on kuitenkin käytettävissä olevilla tiedoilla erittäin vaikea ennakoida. Mahdollisia vaikutuksia tulisi pyrkiä ennakoimaan ja arvioimaan laajassa valtioiden välisessä yhteistyössä, tarvittaessa lajien koko elinalueet kattavasti. Samalla tulisi osoittaa selkeimmät tietopuutteet ja ryhtyä määrätietoisesti keräämään yhteisvaikutusten ennakkoinnissa tarvittavaa lisätietoa.

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Lappalainen Antti
Luonnonvarakeskus